

Painful anniversary

The authors of the article – EU Commissioner for Development Andris Piebalgs and EU Commissioner Health and Consumer Policy John Dalli – tell about the impact of HIV and the present situation of struggling against the deadly virus. Already 30 years have passed since the virus was discovered. The virus has taken the lives of more than 25 million people. Every year more than 2 million get infected with the virus and in several places the disease has become both an economic and social burden, tell the Commissioners.

The new EU strategy for combating HIV/AIDS includes the determination of the Commission to reduce the number of infected persons until 2013.

Sāpīgā gadadiena

AIDS dienā - bez pašapmierinātības**Andris Piebalgs*,
Džons Dalli****

Pagājuši gandrīz 30 gadi kopš cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) atklāšanas, un HIV/AIDS pasaulē izraisījis vairāk nekā 25 miljonu cilvēku nāvi. Katru gadu inficējas vairāk nekā 2 miljoni, daudzviet radot ievērojamu ekonomisko un sociālo slogu. Grūti noticēt, ka XXI gadsimtā vairāk nekā 10 miljoniem cilvēku nav pieejama HIV terapija un ka HIV/AIDS slimnieki joprojām tiek diskriminēti. Arī Eiropā pieaug HIV inficēšanās gadījumu skaits, savukārt diagnosticētie AIDS gadījumi lielākajā daļā valstu mazinās. Trešdaļa ar HIV inficēto par to nezina, jo nav veikuši testu. Tas ir iemesls satraukumam, jo svarīgi ārstēšanu sākt agri.

Rietumeiropā homoseksuāli vīrieši veido vairāk nekā trešdaļu (37%) jauno HIV inficēšanās gadījumu. No tiem, kuri inficējušies heteroseksuālu kontaktu ceļā, liela daļa ir migrantu no reģioniem, kuros ir augsts HIV vīrusa izplatības līmenis. Centrāleiropā un Austrumeiropā galvenais inficēšanās ceļš vēl joprojām ir narkotiku injicēšana, kā arī arvien vairāk inficēšanos izraisa sekss bez aizsargāšanas jauniešu vidū. Vēl satraucošāks ir fakts, ka minētajās valstīs 80% HIV inficēto cilvēku ir jaunāki par 30 gadiem.

Jaunajā ES stratēģijā HIV/AIDS apkarošanai Eiropas

Komisija (EK) apņēmas līdz 2013. gadam samazināt jaunu inficēšanās gadījumu skaitu. Kaut pēdējos desmit gados jaunu HIV inficēšanās gadījumu skaits pasaulē sarucis, pašapmierinātībai nav pamata, jo vēl joprojām esam tālu no mērķa līdz 2015. gadam nodrošināt vispārēju piekļuvi profilaksei, ārstēšanai un aprūpei. Lai arī daudzas ES valstis mobilizējušas papildu resursus veselības aprūpes sistēmu uzlabošanai, ārējais atbalsts jaunattīstības valstīs arī turpmāk būs būtisks, lai nodrošinātu slimības profilakses pasākumus un ārstēšanas programmas. ES palīdzība attīstības jomā citām valstīm visā pasaulē divējādi palīdz ierobežot HIV/AIDS izplatīšanos. Pirmkārt, palīdzam veidot un īstenot valstu veselības politiku. Otrkārt, finansējam antiretrovirālo terapiju un terapiju, lai nepieļautu bērna inficēšanos no mātes, kā arī sniedzam konsultācijas, īpašus aprūpes pakalpojumus bāreņiem un neaizsargātiem bērniem.

Tā kā jaunattīstības valstīs HIV/AIDS infekcija biežāk skar sievietes un meitenes, EK kopā ar ANO Attīstības fondu sievietēm strādā Kambodžā, Jamaikā, Kenijā, Papua-Jaungvinejā un Ruandā, lai uzlabotu sievietu un vīriešu spējas kopīgi uzņemties atbildību par ģimenes plānošanu un izglītotu meitenes un sievietes, lai tās iemācītos sevi pienācīgi pasargāt no inficēšanās ar HIV/AIDS. Cenša-

Politisks atbalsts, solidaritātes un nediskriminācijas principi ir būtiski patiesiem panākumiem cīņā pret HIV/AIDS

mies apkarot HIV/AIDS arī ar politikas iniciatīvām, atbalstot attīstību veselības aprūpes sistēmās, nodrošinot ieguldījumus zāļu un vakcīnu, mikrobiecīdu un terapijas pētniecībā un atbalstot izpratnes veicināšanas kampaņas, lai cīnītos pret nepamatotiem aizspriedumiem un diskriminējošu attieksmi ES un ārpus tās.

Šī gadadiena ir sāpīgs atgādinājums par to, kas vēl jāizdara. Tā stiprina ES pārliecību par nepieciešamību uzņemties vadošo lomu cīņā pret HIV/AIDS un aicina dalībvalstis un pārējo pasauli turpināt iesākto. Politisks atbalsts, solidaritātes un nediskriminācijas principi ir būtiski patiesiem panākumiem kopējā cīņā pret HIV/AIDS Eiropā un pasaulē. ●

*ES attīstības sadarbības komisārs

**ES veselības aprūpes un patērētāju politikas komisārs